

శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీసాయినాథులు

పిడవ బ్రాహ్మయము

అద్భుతావతారము; సాయిబాబా షైలి; వారి యోగాధ్యానము; వారి సరళంతర్యామిత్వము;
కుష్టభక్తుని సేవ; భాష్యార్థి కుమారుని ఫ్లైగు; వండలపురము లిఖిత.

అద్భుతావతారము

సాయిబాబా హిందువన్నచో వారు మహామృదీయుని వలె
కనిపించెడివారు. మహామృదీయుడనుకొన్నచో హిందూమతాచారసంపన్నడుగ
గాన్నించుచుండెను. ఆయన హిందువాలేక మహామృదీయుడా యన్న
విషయము ఇదమిద్ధముగ యొవ్వరికీ తెలియదు. బాబా శాస్త్రోక్తముగా హిందువుల
శ్రీరామనవమి యుత్సవము జరుపుచుండెను. అదేకాలమందు
మహామృదీయుల చందనోత్సవము జరుపుటకు అనుమతించెను. ఈ యుత్సవ
సమయమందు కుస్తిపోటీలను ప్రాత్మహించుచుండువారు. గెలిచినవారికి మంచి
బహుమతులిచ్చెడివారు. గోకులాష్టవినాడు గోపాల్కాలోత్సవము
జరిపించుచుండిరి. ఈదులీఫితర్ పండుగనాడు మహామృదీయులచే మసీదులో
నమాజు చేయించెడివారు. మొహత్తం పండుగకు కొంతమంది మహామృదీయులు
మసీదులో తాజియా లేదా తాబూతు నిల్చి, కొన్ని దినములు దాని నచ్చట
నుంచి పిమ్మట గ్రామములో నూరేగించెదమనిరి. నాలుగు దినములవరకు
మసీదులో తాబూతు నుంచుటకు బాబా సమ్మతించి యయిదవనాడు
నిస్సంకోచముగ దానిని తామే తీసి వేసిరి. వారు మహామృదీయులన్నచో
హిందువులకువలె వారి చెవులు కుట్టబడియుండెను. వారు హిందువులన్నచో,
సున్తీ ని ప్రాత్మహించెడివారు. బాబా హిందువైనచో మసీదునందేల యుండును?

మహామృదీయుడైనచో ధునియను అగ్నిహోత్రమునేల వెలిగించి యుండువారు? అదియేగాక, తిరుగలితో విసరుట, శంఖమూదుట, గంటవాయించుట, హోమము చేయుట, భజన, అన్నసంతర్పణ, అర్ఘ్యపాద్యాదులతో పూజలు మొదలగు మహామృదీయమతమునకు అంగీకారముకాని విషయములు మసీదులో జరుగుచుండెను. వారు మహామృదీయులైనచో కర్మష్టులగు సనాతనాచారపరాయణులైన బ్రాహ్మణులు వారి పాదములపై సాప్తాంగ నమస్కారము లెట్లు చేయుచుండెడివారు? వారే తెగవారని యదుగబోయిన వారెల్లరు వారిని సందర్శించిన వెంటనే మూగలగుచు పరవశించుచుండిరి. అందుచే సాయిబాబా హిందువో మహామృదీయుడో ఎవరును సరిగా నిర్ణయించలేకుండిరి. ఇదిమొక వింతకాదు. ఎవరయితే సర్వమును త్వజించి భగవంతుని సర్వస్యశరణాగతి యొనరించెదరో వారు దేవునితో మైక్యమై పోయెదరు. వారికి దేనితో సంబంధముగాని, భేదభావముగాని యుండదు. వారికి జాతి మతములతో నెట్టి సంబంధములేదు. సాయిబాబా అట్టివారు. వారికి జాతులందు వ్యక్తులందు భేదము గాన్నించకుండెను. ఫకీరులతో కలిసి బాబా మత్స్య మాంసములు భుజించుచుండెను. వారి భోజనపళ్ళుములో కుక్కలు మూత్రి పెట్టినను సణుగువారు కారు.

శ్రీసాయి యవతారము విశిష్టమైనది; యద్వితమైనది. నా పూర్వ సుకృతముచే వారి పాదములచెంత కూర్చోను భాగ్యము లభించినది. వారి సాంగత్యము లభించుట నా యదృష్టము. వారి సన్మిథిలో నాకు కలిగిన యానందోల్లాసములు చెప్పునలవి కానివి. సాయిబాబా నిజముగా శుద్ధానంద చైతన్యమూర్తులు. నేను వారి గొప్పతనమును, విశిష్టతను పూర్తిగా వర్ణించలేను. ఎవరు వారి పాదములను నమ్మెదరో వారికి ఆత్మానుసంధానము కలుగును. సన్యాసులు, సాధకులు, ముముక్షువులు తదితరులనేకమంది సాయిబాబా వద్దకు వచ్చేడివారు. బాబా వారితో కలని నవ్వుచూ, నంభాషించుచూ సంచరించుచున్నప్పటికీ, వారి నాలుకపై 'తల్లామాలిక్' యను మాట యొప్పుడూ నాట్యమాడుచుండెడిది. వారికి వాదవివాదములు గాని, చర్చలుగాని యిష్టము లేదు. అప్పుడప్పుడు కోపము వహించినప్పటికీ, వారెల్లప్పుడు శాంతముగాను, సంయమముతోను యుండెడివారు. ఎల్లప్పుడు పరిపూర్ణ వేదాంతతత్త్వమును

బోధించుచుండువారు. ఆఖరివరకు బాబా యొవరో ఎవరికి తెలియనేలేదు. వారు ప్రభువులను భిక్షుకులను నోకే రీతిగా ఆదరించిరి. అందరి యంతరంగములందు గల రహస్యములన్నిటినీ బాబా యొరింగెడివారు. బాబా ఆ రహస్యములను వెలిబుచ్చగనే యందరు ఆశ్చర్యమగ్నులగుచుండిరి. వారు సర్వజ్ఞులయినప్పటికి ఏమియు తెలియనివానివలె నటించుచుండిరి. సన్మానములన్నాళో వారికేమాత్రము ఇష్టము లేదు. సాయిబాబా నైజమట్టిది. మానవదేహముతో సంచరించుచున్నప్పటికీ, వారి చర్యలను బట్టి జూడ వారు సాక్షాత్తు భగవంతుడనియే చెప్పవలెను. వారిని జూచిన వారందరు వారు శిరిడీలో వెలసిన భగవంతుడనియే యనుకొనుచుండిరి. వట్టి మూర్ఖుడైన నేను బాబా మహిమలనెట్లు వర్ణించగలను?

సాయిబాబా త్రైథారి

శిరిడీ గ్రామములో నున్న శని, గణపతి, పార్వతీ-శంకర, గ్రామదేవత, మారుతీ మొదలగు దేవాలయములన్నిటిని తాత్యాపాటీలు ద్వారా బాబా మరమృతు చేయించెను. వారి దానగుణము ఎన్నదగినది. దక్కించుపుగా వసూలయిన పైకమునంతయు నోక్కొక్కరికి రోజుకొక్కంటికి రూ.50/-, 20/-, 15/-ల చొప్పున ఇచ్చవచ్చినట్లు పంచిపెట్టేడివారు.

బాబాను దర్శించిన మాత్రమున ప్రజలు శుభములు పొందేవారు. రోగులు ఆరోగ్యవంతు లగుచుండిరి, దుర్మార్గులు సన్మార్గులుగా మారుచుండిరి. కుష్మావారు కూడ రోగవిముక్తులగుచుండిరి. అనేకులకు కోరికలు నెరవేరుచుండెను. ఎటువంటి మందులు పసరులతో పనిలేకుండనే గ్రుడ్డివారికి దృష్టి వచ్చుచుండెను. కుంటివారికి కాణ్ణు వచ్చుచుండెను. అంతులేని బాబా గొప్పతనమును పారమును ఎవ్వరును కనుగొనకుండిరి. వారి కీర్తి నలుమూలల వ్యాపించెను. అన్ని దేశముల నుండి భక్తులు శిరిడీకి తండోపతండుములుగ రాశాగిరి. బాబా ఎల్లప్పుడు ధునికెదురుగా ధ్యానమగ్నులయి కూర్చొనెడివారు. ఒక్కొక్కప్పుడు మలమూత్రవిసర్జన కూడా అక్కడే చేసేవారు. ఒక్కొక్కప్పుడు స్నానముచేసేవారు; మరొక్కప్పుడు స్నానము లేకుండానే యుండేవారు.

తోలిదినములలో బాబా తెల్లటి తలపాగా, శుభ్రమైన ధోవతి, చోక్కొ ధరించేవారు. మొదటి రోజులలో వారు వైద్యం చేసేవారు. గ్రామములో రోగులను పరీక్షించి జోషధము లిచ్చేడివారు. వారి చేతితో నిచ్చిన మందులు అద్భుతముగ పని చేయుచుండెడిని. వారు గొప్ప ‘హకీం’ (వైద్యుడు) యని పేరు వచ్చేను. ఈ సందర్భమున నోక ఆస్తక్కికరమైన సంఘటనను చెప్పవలెను. ఒక భక్తునికి కండ్లు వాచి మిక్కిలి యొత్తుబడెను. శిరిడీలో వైద్యుడు దౌరకలేదు. ఇతరభక్తు లాతనిని బాబా వద్దకు గొనిపోయిరి. సామాన్యముగ అట్టి రోగులకు అంజనములు, ఆవపాలు, కర్మారముతో చేసిన యోషధములు వైద్యులు పయోగించేదరు. కాని బాబా చేసిన చికిత్స విలక్షణమైనది. నల్లజీడిగింజలను నూరి రెండు మాత్రలుగ జేసి, యొక్కొక్క కంటిలో నొక్కొక్క దానిని పెట్టి గుడ్డతో కట్టుకట్టిరి. మరుసటి దినము ఆ కట్లను విప్పి నీళ్నను ధారగా పోసిరి. కండ్లలోని పుసి తగ్గి కంటిపాపలు తెల్లుబడి శుభ్రమయ్యాను. నల్లజీడి పిక్కలను నూరి కండ్లలో పెట్టిననూ సున్నితమైన కండ్లు మందనేలేదు. అటువంటి చిత్రములనేకములు గలవు కాని, యందు యిదొకటి మాత్రమే చెప్పబడినది.

బాబా యోగాభ్యాసములు

సాయిబాబాకు నకలయోగప్రక్రియలు తెలిసియుండెను. ధోతి, ఖండయోగము, సమాధి మున్నగు షడ్విధయోగప్రక్రియలందు బాబా ఆరితేరినవారు. అందులో రెండు మాత్రమే యిక్కుడ వర్ణింపబడినవి.

1. ధాతి

మనీదుకు చాల దూరమున ఒక మత్తిచెట్టు కలదు. అక్కడాక బాపి కలదు. ప్రతి మూడురోజులకొకసారి బాబా యచ్చటకు పోయి ముఖప్రకాశనము, స్నానము చేయుచుండెను. ఆ సమయములో బాబా తన ప్రేవులను బయటికి వెడల గ్రంథి, వాటిని నీటితో శుభ్రపరచి, ప్రక్కనున్న నేరేడు చెట్టుపై ఆరవేయుట శిరిడీలోని కొందరు కండ్లార చూచి చెప్పిరి. మామూలుగా ధోతియనగా 3 అంగుళముల వెడల్సు 22 1/2 అడుగుల పాడవుగల గుడ్డను ప్రీంగి కడుపులో అరగంటవరకు నుండనిచ్చి పిమ్మట తీసెదరు, కాని బాబా చేసిన ధోతి చాల విశిష్టము, అసాధారణమునైనది.

2. ఖండయోగము

బాబా తన శరీరావయవములన్నియు వేరుచేసి మసీదునందు వేర్యేరు స్థలములలో విడిచి పెట్టువారు. ఒకనాడోక పెద్దమనిషి మసీదుకు పోయి బాబా యవయవములు వేర్యేరు స్థలములందు పడియుండుట జూచి భయకంపితుడై బాబాను ఎవరో ఖూని చేసిరనుకొని గ్రామ మునసబు వద్దకు పోయి ఫిర్యాదు చేయ నిశ్చయించుకొనెను. కాని మొట్టమొదట ఫిర్యాదు చేసినవానికి ఆ విషయము గూర్చి కొంచెమైన తెలిసి యుండునని తననే ఆనుమానించెదరని భయపడి యూరకొనెను. మరుసటిదినమతడు మసీదుకు పోగా, బాబా యెప్పటివలె హాయిగా కూర్చొనియుండుట జూచి యాశ్చర్యపడెను. ముందుదినము తాను చూచిన దంతధు భ్రాంతియనుకొనెను.

చిరుప్రాయమునుండి బాబా వివిధ యోగప్రక్రియలు చేయుచుండెను. వారి యోగస్తోత్రి యొవ్వరికిని ఆంతుబట్టనిది. రోగులవద్దనుంచి డబ్బు పుచ్చకొనక యుచితముగా చికిత్స చేయుచుండిరి. ఎందరో పేదలు వ్యధార్థులు వారి యనుగ్రహమువల్ల స్వస్థత పొందిరి. నిస్వార్థముగ వారు చేయు సత్కార్యముల వల్లనే వారికి గొప్పకీర్తి వచ్చేను. బాబా తమ సాంతముకొరకు ఏమియు చేయక, యితరుల మేలుకొరకే యెల్లప్పుడు పాటుపడేవారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇతరుల వ్యాధిని తమపై వేసికొని ఆ బాధను తామనుభవించేవారు. అటువంటి సంఘటననొకదానిని యూ దిగువ పేర్కొందును. దీనిని ఒట్టే బాబా యొక్క సర్వజ్ఞత, దయార్దహాదయము విదితమగును.

బాబా పుర్వాంతరామిత్వము, కారుణ్యము

1910వ సంవత్సరము (ఘనంత్రయోదశి నాడు, యనగా) దీపావళి పండుగ ముందురోజున బాబా ధునివద్ద కూర్చుండి చలికాచుకొనుచు, ధునిలో కట్టెలు వేయుచుండెను. ధుని బాగుగా మండుచుండెను. కొంతసేవయిన తరువాత హరాత్తుగ కట్టెలకు మారు తన చేతిని ధునిలో పెట్టి, నిశ్చలముగ యుండిపోయిరి. మంటలకు చేయి కాలిపోయెను. మాధవుడనే నౌకరును, మాధవరావు దేశపాండేయు దీనిని జూచి, వెంటనే బాబా వైపుకు పరుగిడిరి. మాధవరావు దేశపాండే బాబా నడుమును పట్టుకొని బలముగ వెనుకు

లాగెను. “దేవా! ఇట్లేల చేసితిర”నీ బాబా నడిగిరి. (మరేదోకములో యుండినట్లుండిన) బాబా బాహ్యస్ఫుతి తెచ్చుకొని, “ఇక్కడకు చాలదూరములో ఒక కమ్మరి స్త్రీ తన బిడ్డను యొడిలో నుంచుకొని, కొలిమినూదుచుండెను. అంతలో నామె భర్త పిలిచెను. తన యొడిలో బిడ్డయున్న సంగతి మరచి ఆమె తొందర్గా లేచెను. బిడ్డ మందుచున్న కొలిమిలో బడెను. వెంటనే నాచేతిని కొలిమిలోనికి దూర్భి ఆ బిడ్డను రక్కించితిని. నా చేయి కాలితే కాలినది. అది నాకంత బాధాకరము కాదు. కాని బిడ్డ రక్కింపబడెనను విషయము నా కానందము గలుగచేయుచున్న” దని జవాబిచ్చెను.

కుష్టురోగభక్తువి సేవ

బాబా చెయ్యి కాలెనను సంగతి మాధవరావు దేశపాండే ద్వారా తెలిసికొనిన నానా సాహాబు చాందోర్గురు వెంటనే బొంబాయినుండి డాక్టరు పరమానంద యను ప్రఖ్యాత వైద్యుని వెంటబెట్టుకొని వైద్యసామగ్రితో సహా హంటాహంటిన శిరిదీ చేరెను. చికిత్స చేయుటకై డాక్టరుకు కాలిన తమ చేయి చూపమని బాబాను నానా కోరెను. బాబా యందుల కొప్పుకొనలేదు. చేయి కాలిన లగాయతు భాగోజీశిందే యను కుష్టురోగి యేదో ఆకువేసి కట్టు కట్టెడివాడు. నానా యెంతవేడినను బాబా డాక్టరుగారిచే చికిత్స పాందుటకు సమ్మతింపలేదు. డాక్టరుగారు కూడ అనేకసారులు వేడుకొనిరి. ‘అల్లాయే తన వైద్యుడనీ’, ‘తమకేమాత్రము బాధలేదనీ’ చెప్పుచూ, యొటులో డాక్టరుచే చికిత్సచేయించుకొనుటను దాటవేయుచుండెను. అందుచే డాక్టరు మందుల పెట్టే మూతర్యైన తెరువకుండగనే బొంబాయి తిరిగి వెళ్ళిపోయెను. కాని ఆతనికి యి మిషటో బాబా దర్శనభాగ్యము లభించెను. ప్రతిరోజు భాగోజీ వచ్చి బాబా చేతికి కట్టు కట్టుచుండెను. కొన్ని దినముల తరువాత గాయము మానిపోయెను. అందరు సంతోషించిరి. అప్పటికిని యింకా ఏమైన నొప్పి మిగిలియుండినదాయను సంగతి యొవరికి తెలియదు. కాని, ప్రతిరోజు ఉదయము భాగోజీ పట్టేలను విప్పి, బాబా చేతిని నేతితో తోమి, తిరిగి కట్టును కట్టుచుండెడివాడు. బాబా మహానమాధి వరకు ఇది జరుగుచునేయుండెను. మహాసిద్ధపురుషుడయిన బాబాకిదంతయు నిజానికి అవసరములేనప్పటికీ,

తన భక్తుడైన భాగోజీ యందు గల ప్రేమచే అతడొనర్చు ఉపాసనను గైకొనెను. బాబా లెండీకి పోవునప్పుడు భాగోజీ బాబా తలపై గొడుగు పట్టుకొని వెంట నడిచెడివాడు. ప్రతిరోజు ఉదయము బాబా ధునియొద్దు కూర్చొనగనే, భాగోజీ తన సేవాకార్యము మొదలిడువాడు. భాగోజీ గతజన్మయందు చేసిన పాపఫలితముగ యిం జన్మమున కుష్ణరోగముచే బాధపడుచుండెను. వాని ప్రేష్టు ఉడ్డుకొని పోయియుండెను. వాని శరీరమంతయు చీము కారుచు, దుర్వాసన కొట్టుచుండెను. బాహ్యమునకు అతడెంత దురదృష్టవంతునివలె గాన్నించు నప్పటికి, అతడు మిక్కిలి అదృష్టశాలి, సంతోషి. ఎందుకనగా అతడు బాబా సేవకులందరిలో మొదటివాడు; బాబా సహవాసమును పూర్తిగా ననుభవించినవాడు.

భాష్యర్థే కుమారుని పేట్లేను వాళ్ళి

బాబా విచిత్రలీలలలో నింకొకదానిని వర్ణించెదను. అమరావతి నివాసియగు దాదాసాహేబు భాష్యర్థే భార్య తన చిన్న కొడుకుతో కలిసి శిరిడీలో కొన్ని దినములుండెను. ఒకనాడు భాష్యర్థే కుమారునికి తీవ్ర జ్వరము వచ్చేను. అది పేట్లేను జ్వరము క్రింద మారెను. తల్లి మిక్కిలి భయపడెను. శిరిడీ విడచి అమరావతి పోవలెననుకొని సాయంకాలము బాబా బూటీవాడా వద్దకు వచ్చుచున్నప్పుడు వారిని సెలవు నడుగబోయెను. గద్దదకంరముతో తన చిన్నకొడుకు పేట్లేనుతో పడియున్నాడని బాబాకు చెప్పేను. బాబా యామెతో దయతో మృదువుగ నిట్టెనెను: “ప్రస్తుతము ఆకాశము మబ్బుపట్టియున్నది. కొద్దిసేపటిలో మబ్బులన్నియు చెదిరిపోయి, ఆకాశము నిర్మలమగును.” అట్లనుచు బాబా కఫ్ఫుని పై కెత్తి, చంకలో కోడిగ్రుడ్లంత పరిమాణముగల నాలుగు పేట్లేను పాక్కులను చూపుచూ, “నా భక్తులకౌరకు నే నెట్లు బాధపడెదనో చూడుము! వారి కష్టములన్నియు నావే!” ఈ మహాద్బుతలీలను జూచిన జనులకు, మహాత్ములు తమ భక్తుల బాధలు తామే యెట్లుస్వీకరింతురో యను విషయము సృష్టిమయ్యెను. మహాత్ముల మనస్సు మైనముకన్న మెత్తనిది, వెన్నవలె మృదువైనది. వారు భక్తులను ప్రత్యాపకారమేమియు ఆశించక ప్రేమించెదరు. భక్తులనే తమ స్వజనులుగ భావించెదరు.

బాబూ పండిత ప్రయాణము!

సాయిబాబా తన భక్తులనెట్లు ప్రేమించుచుండెనో వారి కోరికలను అవసరముల నెట్లు గ్రహించుచుండెనో యను కథను చెప్పి ఈ అధ్యాయమును ముగించెదను. నానాసాహాబు చాందోర్జురు బాబాకు గొప్ప భక్తుడు. అతడు ఖాందేషులోని నందూరుబారులో మామల్దారుగా నుండెను. అతనికి పండరీపురమునకు బదిలీ అయ్యెను. సాయిబాబాయందు అతనికిగల భక్తి యను ఫలమానాటికి పండెను. పండరీపురమును భూలోకవైకుంర మనెదరు. అట్టి స్థలమునకు బదిలీ యగుటచే నాతడు గొప్ప ధన్యుడు. నానాసాహాబు వెంటనే పండరి పోయి ఉద్యోగములో ప్రవేశించవలసి యుండెను. శిరిడీలో యెవ్వరికీ ఉత్తరము ప్రాయక, హంటాహంటిన పండరికి ప్రయాణమయ్యెను. ముందుగా శిరిడీకి పోయి తన విలోబాయగు బాబాను దర్శించి, ఆ తరువాత పండరికి పోవలెననుకొనెను. నానాసాహాబు శిరిడీకి వచ్చి సంగతి యెవరికి తెలియదు. కాని బాబా సర్వజ్ఞుడగుటచే గ్రహించెను. నానాసాహాబు నీమగాం చేరుసరికి శిరిడీ మసీదులో కలకలము రేగెను. బాబా మసీదులో కూర్చుండి మహాల్సాపతి, అప్పాశిందే, కాశీరాములతో మాట్లాడుచుండెను. హారాత్తుగా బాబా వారితో నిట్లునియెను: “మన నలుగురము కలిసి భజన చేసెదము. పండరి ద్వారములు తెరచినారు. కనుక ఆనందముగా పాడెదము లెండు!” అందరు కలిసి పాడదొడంగిరి. ఆ పాట యొక్క భావమేమన, “నేను పండరి పోవలెను. నేనక్కడనే నివసించవలెను. ఎందుకనగా, అదియే నా ప్రభువు యొక్క ధామము.”

అట్లు బాబా పాటుచుండెను. భక్తులందరు బాబాను అనుకరించిరి. కొద్దిసేపటికి నానాసాహాబ్ కుటుంబసమేతముగ వచ్చి బాబా పాదములకు సాప్తాంగనమస్కారము చేసి, తనకు పండరీపురము బదలీయైనదనీ, బాబా కూడా వారితో పండరీపురము వచ్చి యక్కడుండవలసినదనీ వేడుకొనెను. అటుల బ్రతిమాలుట కవసరము లేకుండెను. ఏలన బాబా యప్పటికే పండరి పోవలెను, అచ్చట నుండవలెనను భావమును వెలిబుచ్చుచుండెనని తక్కిన భక్తులు చెప్పిరి. ఇది విని నానా మనస్సు కరిగి బాబా పాదములపై ఒడెను.

బాబా యొక్క ఉడి ప్రసాదమును ఆశీర్వాదమును అనుజ్ఞను పాంది,
నానాసాహేబు పండికి పోయెను. ఇట్టి బాబా లీలల కంతులేదు!

విడ్క అధ్యాయులు

సంపూర్ణము

।నద్దురు శ్రీసాయినాథార్థాణమస్తు।

।శుభం భవతు।

వెందటిర్జు వెంరాయణము సమాప్తము